

LISA BJERRE & SUSAN CASSERFELT

SUOMENTANUT TARJA LIPPONEN

LINJALLA

HÄNTÄ EI
PITÄNYT
TAPPAA

JOHNNY
Kniga

LISA BJERRE & SUSAN CASSERFELT

**HÄNTÄ EI
PITÄNYT TAPPAA**

LINJALLA-SARJA

Suomentanut Tarja Lipponen

Johnny Kniga • Helsinki

© Lisa Bjerre ja Susan Casserfelt 2022

Ruotsinkielinen alkuteos: *Eko av ett skott*, Piratförlaget, Tukholma 2022

Published by agreement with Hedlund Agency

Suomenkielisen laitoksen © Tarja Lipponen ja Johnny Kniga 2023

Johnny Kniga

An imprint of Werner Söderström Ltd

ISBN: 978-951-0-48010-6

Painettu EU:ssa

PERJANTAI 15. LOKAKUUTA

Lina

Hallan puraisema heinä kahisi saappaiden alla, kun Lina kyykistyi talon seinän viereen. Hän kierrätti kieltä ylähuulen alta ja toivoi kiihkeästi, että olisi ottanut nuuskaa ennen kuin he saivat tehtävän. Nopea katsahdus Ronaldoon, joka eteni hänen kannoillaan ja viittoi kurkistamaan sisään. Lina nousi varovasti pystyyn ja katsoi kaihtimen kulahtaneiden säleiden raosta huoneeseen.

Tehtävä liittyi epäiltyyn uhka- tai väkivaltatilanteeseen, joka oli meneillään asunnossa Bagarmossenissa, melko lähellä Linan kotitaloa. He yrittivät selvittää, mikä kämppä oli kyseessä. Tois-
taiseksi ei ollut näkynyt mitään tavallisuudesta poikkeavaa.

Riitatilanne yksityisasunnossa perjantai-iltapäivällä. Se saattoi olla tappelua juoppokämpässä mutta myös lähisuhdeväkivaltaa. Sellaiset tilanteet uhkasivat toisinaan eskaloitua. Päivystäjän tiedossa ei ollut, oliko asunnossa aseita. Joku mies murjoi ehkä parhaillaan naisystävänsä, mikä tarkoitti, että jokainen minuutti oli tärkeä. Globenista oli tullut paikalle partio samaan aikaan kuin he ja ottanut hoitaakseen porraskäytävän puolen.

Lina hiipi eteenpäin seinänviertä. Nurkalla hän painoi olkapänsä seinää vasten ja käännähti. Jotenkin omituista. Yleensä

riita kantautui kauas, nyt kuului vain naapuritalosta jyttisevää räppiä.

”Voiko osoite olla väärä?” Lina kysyi hiljaa.

”Tai sitten tilanne on jo ohi”, Ronaldo kuiskasi.

Partiokaveri kuulosti toiveikkaalta. Ei mikään ihme, koska edessä siinsi vapaa viikonloppu. Nyt ei kuitenkaan sopinut herpaantua.

”Katsotaan nurkan taa”, Lina sanoi.

Hän astui rakennuksen kulman ympäri suoraan terassille, jolla oli puisia ulkokalusteita ja harottava pensasaita. Puolet kellastuneista lehdistä oli pudonnut syysheinikkoon. Asuntoon johtava ovi oli raollaan ja huoneessa näkyi kaksi hahmoa. Kesti hetken ennen kuin Lina tajusi, mitä näki. Toinen oli pitkähiuksinen nuori nainen. Toisella oli naamio. Helvetti!

Lina vetäisi henkeä ja kyykistyi piiloon. Kääntyi ja viittilöi Ronaldoa odottamaan. Adrenaliini hyökyi kropan läpi. Meillä ei ollut tavanomainen riitatilanne. Tunkeutuja oli varmaankin menneet sisään avoimesta terassinovesta ja yllättänyt naisen. Jos mies näkisi poliisin, tilanne voisi käydä vaaralliseksi.

Hän ei ennättänyt koskea olkapään mikrofoneihin, kun korva-kuulokkeesta kantautui Fredrik Hedin ääni.

”Seistään tässä asunnonoven edessä, sisältä kuuluu huutoa. Miten siellä?”

Fredrikin ääni tasasi pulssia. Kollegat saisivat ehkä purettua tilanteen porraskäytävän puolelta.

”Tilanne päällä, näen kaksi ihmistä, toisella naamio”, Lina vastasi.

Kiihtyneitä ääniä kantautui terassille ja sekoittui räpin jyttinään. Linan vasen käsi oli mikrofonilla ja oikea hivuttautui pistoolikotelolle. Aluspaita liimautui selästä ihoon, vaikka loka-kuinen ilma oli viileä. Hienoa että heitä oli paikalla neljä. Viisi jos mukaan laski poliisikoira Terrorin.

Naamiohahmon näkeminen vahvisti, että tilanne oli vakava. Lina seurasi kuulokkeesta, kun päivystäjä kutsui paikalle kolle-goita eteläisestä Tukholmasta. ”Meneillään väkivaltatilanne, na-mioitunut mies Bagarmossenissa, saanko lisää autoja paikalle?”

”Näkyykö aseita?” Ronaldo kysyi hiljaa.

Lina ei ollut nähnyt minkäänlaista asetta mutta ei ollut varma.
”Mä kurkistan.”

Hän nousi hitaasti seisomaan ja tähyili huoneeseen pensas-aidan läpi. Asunnossa naamiomies seiso i aggressiivisesti naisen edessä. Vatsaa kouraisi. Aikoiko mies kuristaa? Nainen huitaisi miehen käden pois ja Lina kyykistyi. Vaisto kehotti ryntäämään sisään ja keskeyttämään uhkaavan tilanteen, pakottamaan miehen lattiaan. Lina torjui impulssin.

”Aseita ei näkyvillä. Vä k ivaltatilanne, epäselvää onko kyse raiskauksesta vai ryöstöstä”, Lina sanoi mikrofoniinsa.

”Jäämme odottamaan lisätietoa”, Fredrik sanoi ja äänet kor-vakuulokkeessa hiljenivät.

”Me varmistetaan terassi viistottain”, Lina vastasi.

Asunnosta kuului tukahtunut huuto. Lina katsahti Ronal-doön, viitto i lähemmäs ovea ja veti hätäisesti henkeä ennen kuin he painuivat pensasaidan läpi. Käsi etsiytyi aseelle, sormet avasivat kotelon ja löysivät Sig Sauerin perän.

Nainen näkyi selvästi ikkunan läpi. Latino, hentoinen ruumiin-rakenne, Linan ikäinen, vähän alle kolmekymppinen. Hyökkää-jä huitoi naisen suuntaan kerran toisensa jälkeen ja saisi pian yliotteen.

Sydämenlyönnit takoivat korvissa, kun Lina tarttui mikrofo-niin. Hän puhui matalalla äänellä. ”Hyökkääjä on selin terassin-ovelle. Nainen pitää puoliaan mutta meidän on mahdollisesti mentävä sisään.” Lina yritti nielaista, mutta suu oli kuiva.

Kuuloke heräsi taas eloon. ”Ovi ei ole lukossa”, Fredrik sanoi.
”Me odotetaan vahvistusta.”

Lina hiipi lähemmäs, ohitti terassin puutarhakalusteet. Ronaldo piti kollegat ajan tasalla heidän etenemisestään. Lina oli vain parin askeleen päässä terassinovesta. Hän kohotti varovasti päätään ikkunapellin yläpuolelle. Naamiomies seisoi vain parin metrin päässä. Nainenkin oli vielä jaloillaan, kasvot pu naisina ja kiihtyneinä.

Äkkiä näkyi jotain kiiltävää.

”Veitsi!” Lina puuskahti mikrofoniin. Hän nousi, veti aseensa kotelosta ja meni terassinovesta aikailematta sisään olohuoneeseen.

”Me mennään sisään!” Lina kuuli Fredrikin äänen.

Naamiomies oli yhä selin Linaan, veitsi välähteli kohotetussa kädessä. Tarvittiin vain yksi isku, nainen voisi olla hetkessä hengetön.

Kollegat ryntäsivät sisään olohuoneen toisesta päästä. Fredrikillä oli ase esillä ja poliisikoiranohjaajalla saksanpaimenkoira rinnallaan.

”Poliisi!” Fredrik huusi, Sig Sauerin piippu osoitti lattiaan. Koira haukkui.

Lina perääntyi, koska tajusi äkkiä, että oli ajautunut tulilinjalle. Kengänkanta osui johonkin kovaan ja hän kompuroi.

”Pudota veitsi!” koiranohjaaja käskytti.

Puukkomies ei totellut vaan kääntyi ympäri ja lähti vauhdilla kohti terassinovea, Linaa kohti. Lina halusi huutaa, saada lähes tyjän pysähtymään, mutta ääni juuttui kurkkuun. Kohotettu veitsi kiilteli. Näkökenttä kutistui pieneksi pisteeksi, kohdistui terään, joka oli tulossa suoraan päin. Sormi puristui liipaisimelle ja ase laukesi. Rekyyli tuntui käsissä, tärähti läpi kropan. Luoti osui keskelle rintaa ja hyökkääjä putosi lattiaan, pää kopsahti Linan jalkojen juureen.

Läheltä piti. Veitsi kolahti lattiaan ja Lina potkaisi sen syrjään. Käsi täräsi, kun hän vei sen mikrofonille.

”Tekijä riisuttu aseista.”

Kimeä huuto lävisti huoneen. Hyökkäyksen kohteena ollut nainen kyykistyi lattialle. Koiranohjaaja liikaa nopeasti naisen luokse.

Lina kuuli Ronaldon äänen kuin sumun läpi. ”Poliisi ampui kohti tekijää, osuma rintaan, ei muita loukkaantuneita, ambulanssi paikalle.”

Päivystäjä ilmoitti, että ambulanssi oli tulossa. Fredrik kumartui ammutun puoleen. Linan käsivarret painuivat raskaana alas, hän olisi halunnut päästää aseensa putoamaan lattialle. Pistooli painoi kuin lyijy. Ronaldo otti aseensa häneltä, varmisti sen ja työnsi Sig Sauerin koteloon. Partiokaveri kosketti Linan käsiä ja käveli sitten peremmälle asuntoon.

”Autaa kääntämään mies”, Fredrik sanoi.

Lina laskeutui polvensa varaan ja Ronaldo kumartui hänen vierelleen.

”Käännetään kolmosella”, Fredrik sanoi ja laski.

He kiepauttivat puukkomiehen varovasti ympäri. Puserossa näkyvä reikä osoitti, että laukaus oli osunut lähelle sydäntä, mutta verta ei näkynyt erityisen paljon.

Lina nousi seisomaan ja nappasi tyynyn nojatuolista. Vastanyt hän tajusi, että huoneessa oli kolmas ihminen. Sohvalla istui hiljaa tatuoitu nainen melkein kuin kivettyneenä. Katse oli lasinen. Oliko nainen istunut siinä kaiken aikaa?

Hyökkäyksen uhri huusi taas, ääni muistutti ulinaa.

Lina polvistui haavoittuneen ääreen, painoi vaaleanpunaisen tyynyn vatsaa vasten.

”Haen ensiapunysäkän”, Ronaldo sanoi ja kiirehti ulos.

Korvissa suhisi. Lina oli ampunut ihmistä. Toisaalta hän oli myös pelastanut toisen ihmisen hengen. Jos hän ei olisi tullut sisään asuntoon, hyökkäyksen kohteena ollut nainen olisi todennäköisesti kuollut.

Fredrik riisui hyökkääjältä naamion. Kaksi vaaleaa lettiä va-lahti lattialle. Lina veti henkeä. Sehän oli nainen!

”Sattuu...” ammuttu vaikeroi, käänteli päätään puolelta toi-selle ja irvisti.

”Makaa hiljaa, me autetaan sinua”, Fredrik sanoi rauhallisel-la äänellään.

Haavoittunut yritti nousta mutta putosi nopeasti lattiaan. Fredrik tarttui naisen käteen.

”Kaikki järjestyy. Ambulanssi on tulossa.”

Pitkätukkainen nainen alkoi taas huutaa. ”Anna! Anna!” nai-nen ulvoi ja heittäytyi haavoittuneen lähelle.

”Anna! Osuiko suhun?”

Milloin apujoukot tulisivat?

Koiranohjaaja tarttui huutajan käsivarsiin, yritti vetää tämän kauemmas haavoittuneesta. Nainen hangoitteli päästäkseen ot-teesta. Kasvot ja pitkät tummat hiukset olivat jotenkin tutut. Äk-kiä Lina tajusi, kuka nainen oli – laulaja, aktivisti Catalán Vides.

Haavoittunut mumisi jotain ja yritti sysiä pois tyynyä haa-van päältä, mutta Lina painoi osumakohtaa. Fredrik tarttui taas naista käsistä ja äänteli rauhoittavasti. Haavoittunut katsoi Li-naa tuskaisin silmin, Lina katsoi syrjään. Miten vakavat vauriot olivat? Vieläkään ei näkynyt kovin paljon verta, ehkä laukaus ei ollut osunut niin pahasti.

”Vitun siat!” Catalán huusi. Koiranohjaaja piti laulajaa tiu-kassa otteessa ja puhui tyynesti, jotta tämä rauhoittuisi.

Miksi Catalán oli niin vihainen? Poliisi oli juuri pelastanut sen hengen. Jokin ei täsmännyt. Lina värähti.

Catalánin voimat näyttivät hupenevan. Se vajosi lattiaan ja kurotti käsiään kohti haavoittuneen jalkoja.

”Anna, Anna...” Catalán nyyhkytti ja käänsi katseensa Li-naan. Silmämeikki valui mustina juovina pitkin poskia ja silmät olivat raivosta mustat. ”Mitä sä olet tehnyt?”

Jack

Ittäpäivä oli vasta aloillaan, mutta Jackin perse oli jo kuin puuta. Lasse ajoi tunnukseton autoa ja manasi liikennettä, joka ruuhkautui hetki hetkeltä enemmän. He olivat tehneet takavarikon Nackassa ja palaamassa Flemingsbergiin. Kokaiinia sillä kertaa. Jos onni hymyilisi, joku idiootti olisi näpelöinyt paljain käsin pussia. Jos ei, kadulla oli sentään pieni määrä vähemmän myynnissä viikonloppuna.

Taivas Värmdövägenin yllä oli harmaa ja lounaskebab pötkötti painavana mahassa. Kaikki se autossa ja kirjoituspöydän ääressä istuttu aika teki Jackista väsyneen ja laiskan. Hän oli silti tyytyväinen, että oli viimein saanut paikan törkeiden rikkosten yksiköstä. Valtaosa heidän tutkimistaan väkivaltarikoksista pohjautui jengirikollisuuteen ja nimenomaan sen parissa hän halusi työskennellä. Siellä hänestä oli hyötyä, kun hän sai taistella jengejä vastaan.

Mieleen nousi kuva myhäilevästä Lunkanista, joka istui Harley-Davidsonin satulassa kuin kylläinen kolli. Lunkanin moottori-pyöräjengi oli pyytännyt Jackilta vain joitain pieniä palveluksia sen jälkeen kun Jack oli keväällä pakotettu jelppimään niitä, luovuttamaan tietoja. Ei mitään vakavaa.

Työssä hän taisteli jengejä vastaan. Työn jälkeen... ajatus kirveli kuin tuore hyttsyen pisto. Sitä pahemmin, mitä enemmän hän raapi. Tilanteen ironisuus olisi saattanut jopa huvittaa, mutta Jack ei nähnyt mitään hauskaa paskassa, johon hän oli itsensä ajanut. Ei, ei ollut mitään mieltä vatvoa asiaa. Tilanne oli hallinnassa.

Pienistä palveluksista sai hyvän maksun. Rahat olivat huvenneet vyöryksi kerääntyneiden tekstiviestilainojen lyhentämiseen. Hän oli joutunut syöksykierteeseen, kun oli kokeillut

osakesijoittamista ja epäonnistunut. Se ei ollut koko totuus, hän oli aina ollut keho raha-asioissa. Nyt Emma oli riittävän terve ottaakseen perheen talousasiat kontolleen. Vahdinvaihto olisi upea asia ja hän pääsisi näyttämään, että oli jopa onnistunut työntämään rahaa sukanvarteen. Säästämään perheen yhteistä matkaa varten.

Jack hymyili itsekseen. Hän ajatteli Emmaa, joka oli rintasyövän jälkeen viimein alkanut muistuttaa itseään. Ajatteli lapsia, jotka kasvoivat joka päivä. Millainen hyvä tuuri jumalauta olikaan osunut hänelle, että hänellä oli sellainen perhe. Todelakin aurinkoloman arvoinen.

”Mikäs miestä myhäilyttää?” Lasse kysyi.

Jack naurahti. ”Onhan perhana sentään perjantai.”

Lasse tuhahti. ”Vene pitää nostaa viikonloppuna. Helvetinmoista raadantaa.”

”No myy paatti pois, jos sen pitäminen on niin raskasta.”

Lasse murahti. Kollega oli ollut kärtytyissä koko päivän eikä autossa istuminen ollut suoranaisesti kohottanut tunnelmaa. Ehkä pahantuulisuus johtui stressistä, olihan heillä kädet täynnä törkeiden rikosten yksikössä, ei kahta sanaa. Kaupungin eteläpuolella sattui niin paljon murhia, raiskauksia ja räjähdyksiä, etteivät he ehtineet vähäisempien rikosten äärelle. Eivät ehtineet, vaikka ihmiseltä olisi lyöty kahdeksan hammasta suusta. Sellainen tapaus lojui Jackin pöydällä. Ei ehkä pitäisi edes kutsua tekoa vähäisemmäksi.

Lasse oli ollut yksikössä jo pidempään. Penkonut vuosia ihmisyden kaatopaikkaa. Saihan kentällä partioitehtävissäkin tosin ottaa vastaan asiaan kuuluvan osuutensa yleisestä paskasta. Psyke-
tapaukset sylkivät päälle, kiviä viuhui ilmassa ja kusenhajuisia juoppoja piti kyörätä ympäriinsä. Siltikään sitä ei voinut verrata työhön, jossa pöydän toisella puolella istui vanhempien miesten joukolla raiskaama kahdeksantoistavuotias poika. Sellainen

poika, joka ei voinut katsoa ketään silmiin, koska häpesi tapah-
tunutta. Ei saatana. Sellainen sonta kouraisi ihmistä kunnolla.

Radio äännähti ja sähköinen väristys kävi kropan läpi, vaika Jack ei enää ollut partiotehtävissä.

”Lisää partioita tarvitaan osoitteeseen Fogdevägen 43, asunossa meneillään väkivaltilanne, tekijä naamioitunut.”

Jack veti kiivaasti henkeä. Fogdevägenillä Bagarmossenissa! Eivätkä he olleet kaukana. ”Kai me mennään paikalle?” hän sanoi.

Lasse pudisti päätään ja mutisi jotain.

”Toistan, lisää partioita Fogdevägen 43:een, meneillään väkivaltilanne. Paikalla on kaksi partiota.”

Jack tarttui mikrofoniin. ”3214-12 lähtee, ollaan viiden, seitsemän minuutin päässä.” Hän kääntyi puhumaan Lasselle. ”Se on vain parin korttelin päässä meikäläisen mörskästä, tottahan mennään paikalle.”

Lasse soi hänelle happaman katseen mutta pisti sireenin ja siniset valot päälle. Edessä olevat autot alkoivat hitaasti ja vastahakoisesti tehdä heille tilaa. Jackin teki mieli nojata ras-
kaasti äänimerkkiin, mutta siinä ei tietenkään ollut järkeä. Jos työmatkaidiootit eivät siirtyisi pois poliisin siviiliauton tieltä, äänimerkki ei auttaisi yhtään.

Jännitys jyskytti kropassa. Viimeinkin vähän toimintaa! Hyökkäystilanne päällä, siinä saattoi olla tosi kyseessä. Kunhan he ehtisivät ajoissa paikalle. Hyvällä tuurilla tilanne leimahtaa, hän ajatteli ja häpesi saman tien toivettaan.

Parin minuutin päästä he kääntyivät Nynäsvägenille ja pääsivät jatkamaan siitä Sockenvägenille. Melkein Bagarmossenissa. Liikenne oli vähäistä ja Lasse näpsäisi sireenin pois päältä.

”Tekijää ammuttu, osuma rintakehään”, ääni radiossa ilmoitti.

Odotus suhisi ulos Jackista kuin tyhjenevästä ilmapallosta.

”Lähetetään paikalle ambulanssi”, johtokeskuksen naisääni jatkoi.

”Jaahas”, Lasse totesi. ”Taas uusi juttu meidän pöydälle. Mistähän pirusta tällä kertaa on kyse?”

”Voithan siirtyä töihin passitoimistoon, jos tämä meidän työ on niin kamalaa”, Jack sanoi. ”Siellä oli vapaita paikkoja, kun viimeksi kävin kääntymässä.”

Loppumatkan autossa oli hiljaista. Kun he tulivat Fogdevägenille, entinen kollega Globenin asemalta oli vetämässä täyttä häkää eristysteippejä paikoilleen kerrostalon ympärille. Ambulanssikin oli ennättänyt perille. Lasse pysäköi partioauton taakse ja lähti ulos.

Jack tervehti Globenin kollegaa ja kysyi, mitä oli tekeillä.

”Joku kollega ampui tekijää. Enempää en tiedä”, mies vastasi. Jack vislasi. ”Voi perhana.”

He kumartuivat teippauksen ali. Ambulanssin paareja karrättiin ohi, niillä makasi mustiin pukeutunut nainen. Naispuolinen tekijä? Se oli epätavallista. Kasvoja peitti happinaamari. Vaaleat letit olivat tahriutuneet vereen. Rintaa peitti tahmea tahra kuin iso kukka. Vaatteet oli leikattu auki ja yksi ensihoitajista painoi kättään vasten naisen rintakehää. Ensihoitajat kiirehtivät päättäväisen näköisinä kohti ambulanssia.

Jack yritti koota kokonaiskuvaa niistä vähäisistä tiedoista, joita hänellä oli. Joku nainen oli aiheuttanut väkivaltaisen tilanteen asunnossa ja hyökännyt paikalle tulleen poliisin päälle. Naista oli ammuttu rintaan. Hyökkääjällä täytyi olla psyykkisiä ongelmia.

Porraskäytävän alaovella seisoi kollega puhumassa jonkun kanssa, luultavasti todistajan, ja viittoi heitä kiertämään sisään takakautta.

He kävelivät kulman ympäri. Paikalla oli puolenkymmentä poliisia. Terassin tuolilla istui tummahiuksinen nainen, jonka ympärille oli käärittynyt hopeinen lämpöpeitto. Vieressä keinahdelti lihaksikas nainen, elehti nykien. Näytti käyvän puhelinkeskustelua, kenties itsensä kanssa. Sivullisia roikkui kävelytien

varrella aivan talon takana, useampi videoi tilannetta. Jack tunsi, miten vitutus hiipi mieleen. Pahimmat haaskalinnut eivät enää olleet median edustajia vaan tavallisia ihmisiä.

Sitten Jack näki naisen. Värähdys kulki hänen lävitseen. He eivät olleet tavanneet moneen kuukauteen. Punainen tukka oli kiinni, laskeutui toiselle olkapäälle. Kollega piti naisesta kiinni, kasvoja ei näkynyt. Vaatteissa näkyi tahroja rinnan päällä ja hihoissa. Ei kai sentään... Ankeus valtasi Jackin, kun hän tajusi tilanteen. Ampuja oli Lina.

Hän käveli Linan luo.

”Hei vaan”, Jack sanoi. Ääni pihisi käheänä.

Linaa lohduttanut kollega irrottautui ja väisti. Lina oli kalpea ja vakava. Jackin teki mieli halata. Kaapata nainen syliin ja kuis-kata, että kaikki kyllä järjestyisi. Hän laski kätensä Linan olalle.

”Miten menee”, Jack sanoi kömpelösti.

Kyöneleet nousivat Linan silmiin ja se laski katseensa. Kohautti olkiaan ja Jackin käsi liukui alas.

”Siinäähän se”, Lina mumisi.

Jack jäi paikoilleen seisomaan kädet kyljillä roikkuen. Pitäisi sanoa jotain. Todeta, että hän tiesi, miltä Linasta tuntui. Tiesi shokin tunteen. Sen lamaannuksen, jota Lina varmaan kävi parhaillaan läpi. Sitä seuraisi tyhjiys. Ja sitten omatunto, se ei halunnut lopettaa naputtamistaan, vaikka kuinka yrittäisi vakuuttaa ja vakuutella.

Terävä ääni leikkasi pihan, kumahteli rakennuksen rapatuista seinistä.

”Ylimoitettua väkivaltaa! Tuo pitäisi pidättää!” Hopeapeittoon kääritty nainen oli noussut seisomaan ja osoitti Linaa. ”Tuo tuossa ampuu viattoman ihmisen!”

Yksi poliiseista siirtyi naisen luo ja kohotti kätensä rauhoittavaan eleeseen. Lyhyen sananvaihdon jälkeen tummahiuksinen nainen istuutui.

”Älä ota henkilökohtaisesti”, Jack sanoi.

Lina katsoi toiseen suuntaan.

”Aika vaikeaa”, Lina sanoi.

Jack ei tiennyt, mitä olisi voinut sanoa. Lasse kutsui häntä. Jack pyyhkäisi nopeasti Linan käsivartta ja lähti sitten terassinovella seisovan Lassen luo.

”Kai me vilkaistaan sisään, kun kerran ollaan täällä”, Lasse sanoi.

He vetäisivät suojukset kenkiensä päälle ja astuivat varovasti asuntoon. Tekniikka ei ilmeisesti ollut vielä ennättänyt tulla, joten he eivät olleet aivan hännänhuippuina paikalla.

Jack katseli ympärilleen. Olohuoneen seinillä oli punainen tapetti, jossa oli isoja vihreitä medaljonkikuvioita. Tapettia peittivät usealla seinällä kookkaat räväkänväriset maalaukset. Pitkällä seinällä oli muhkea samettisohva. Televisiota ei näkynyt, mutta huoneessa oli kirjoituspöytä tietokoneineen. Sen vieressä oli jalustaan kiinnitetty kamera. Jack asteli lähemmäs ja tarkasteli kameraa. Linssin yläpuolella paloi punainen valo ja kameran takaosasta kulki johto läppäriin, joka oli auki.

”Onko joku tsekannut nämä tässä?” Jack huusi.

Oviaukossa seisova kollega katsoi häntä kysyvän näköisenä.

”Parasta kutsua paikalle tekniikan ICT-tutkijat”, Jack sanoi.

Hän kyyristyi läppäriin ääreen nähdäkseen ruudun paremmin ja huomasi tuijottavansa omaa naamaansa. Kamera näköjään kuvasi huonetta. Jack tutki tarkemmin läppäriin näyttöä. Ylhäällä luki ”LIVE”. Vieressä oli tuttu punainen symboli, jossa oli valkoinen nuoli. Erilaisia emojeeja rullasi ruutua alaspäin. Ja lukema kertoi: ”31830 katsojaa.”

Lukema kasvoi koko ajan ja ohitti 32 000:n Jackin siinä hölmistellässä.

Helvettiläinen!

Jack suoristi selkensä ja riisui toisen käsineensä. Hän ripusti sen varovasti kameran linssin päälle. Läppärin ruudulla näkyvä kuva musteni.

Hän kääntyi puhumaan Lasselle.

”Meillä on ongelma.” Lasse ja ovensuussa seisova kollega katsoivat Jackia. ”Tämä kamera lähettää live-kuva Youtubeen. Ampuminen on striimattu suorana nettiin.”

Malle

Toimituksen täytti äänimatto, joka syntyi, kun kymmenet sormet naputtivat näppäimistöä. Siellä täällä pauhasi kattoon kiinnitetty televisio ruotsiksi ja englanniksi. Muutama kännykkäpuhelu höysti naputtelua, kollegat soittelivat, esittäytyivät Aftonpressenin toimittajaksi ja esittivät kysymyksiä, joihin kukaan ei halunnut vastata.

Joskus aikanaan Aftonpressen oli ollut Mallelle unelmien työpaikka. Todella iso lehti, joka teki ajankohtaista journalistiikkaa ja tarjosi mahdollisuuden saavuttaa laajan yleisön. Hän oli saanut lehdestä lyhyen sijaisuuden vajaa vuosi sitten. Iho oli noussut kananlihalle, kun hän oli ajatellut, että sadattuhannet ihmiset lukisivat hänen tekstejään. Hänen, bagarmossenilaisen pikkupaskan, joka oli uinut media-alalle ilman mitään suhteita tai vanhempien apua. Hänpä pääsisi kirjoittamaan Ahteriin, kuten lehteä kutsuttiin. Raataminen kesätyöläisenä ja huonosti maksavien pikkulehtien ja ilmaisjakelujen sijaisena ja freelancerina oli viimein tuottanut tulosta.

Vaikka hän oli ollut lehdessä vain vuoden, tuntui kuin hän olisi elänyt aivan toista aikaa. Alussa hän oli ollut odottavainen ja toiveikas. Haaveet olivat murskautuneet melko pian.

Korkeakoulussa journalismi oli tuntunut kutsumukselta, mutta se oli sittemmin osoittautunut vain työksi muiden joukossa. Ei, ei *kaikkien* muiden, Malle korjasi ajatustaan. Toimitajan työ oli huomattavasti parempi duuni kuin fajian raadanta tehtaassa. Tai sen puoleen mutsin sijaisuudet kotipalvelussa. Äiti oli painanut niska limassa ja parin vuoden päästä sitä odotti köyhän eläkeläisen arki. Faija... ei ollut jaksanut niinkään pitkälle. Voimat lopussa ja vailla pennin pyörylää. Siihen tilanteeseen Malle ei aikonut joutua. Ei mitenkään päin.

Hän oli kaksikymmentäkahdeksan, kärsi tietokonetyöskenteilyn aiheuttamasta jännetuppitulehduksesta ja tienasi niin paljon, että oli valehdellut palkkansa viittätuhatta kruunua pienemmäksi, kun mutsi oli kysellyt. Työ tosin ei ollut vakituinen, joten hän ei saanut hankittua omaa asuntoa. Jos Malle olisi työskennellyt oikean journalismin parissa, hän olisi saattanut kestää sen, että tienasi jo paremmin kuin kolmekymmentä vuotta Bagarmossein kotipalvelussa puurtanut äitinsä. Niin ei kuitenkaan ollut.

Nyt hän työsti tekstiä, jonka ajatuksena oli keitellä kahden B-luokan julkun välisestä riidasta dramaattinen sattumus. Anna Book oli suututtanut jonkun tosi-tv-hahmon ja jutun juuri oli kaksikon kiihtynyt sananvaihto somessa. Oli alentavaa ajatella, että Malle oli opiskellut kolme vuotta kirjoittaakseen aivo-kuolleita juoruja. Jotenkin se kalvoi hänen sisuksiaan. Muisto journalistiikan tutkintotodistuksen saamisesta oli alkanut pahasti haalistua. Sinä päivänä hän oli ollut ylpeä itsestään ja ajanut metrolla mutsin luo Bagikseen todistus laukussaan. Henkseleitä paukutellen. Mutta miksi? Hän ei oikein enää muistanut.

”Ei jumalauta mikä juttu!” uutispäällikkö kailotti yli toimituksen. ”Tämä pitää saada heti julki!”

Huoneen tunnelma muuttui silmänräpäyksessä. Näppäimistöäännet vaihtuivat kiihtyneeksi puheensorinaksi. Huutajaheppu näytti jotain tietokoneeltaan ja kollegat kerääntyivät sen

ympärille kuin kärpäset sokerilitkulle. Siinä ne seisoivat tiiviinä joukkona, jotkut nostivat käden suunsa eteen, toiset huuhahtelivat estoitta. Malle oli niin lyhyt, ettei olisi nähnyt mitään, vaikka olisi mennyt mukaan kurkottelemaan.

”Lähetin linkin!” joku huusi ja Malle napsautti kiireesti näkyviin sen, mitä kaikki muut katselivat.

Se oli Youtube-klippi. *Tässä ammutaan kamppailu-urheilija Anna livestriimissä.* Videokuvan alla oleva teksti kertoi, että klippi oli peräisin julkkisfeministi, laulaja Catalán Videsin kanavalta.

Video käynnistyi. Mustiin pukeutunut naamiotyyppi hyökkäsi naisen kimppuun nyrkit pystyssä. Naamiotyyppi karjui vauhkona, Malle erotti sanat ”vittu” ja ”tapan sut”. Kolmas ihminen istui passiivisena sohvalla ja katseli hyökkäystä. Tapelijat kaatuivat lattialle ja äkkiä uhri oli onnistunut saamaan polvensa hyökkääjän rinnan päälle. Mustiin pukeutunut ähisi ja potki jaloillaan. Hyökkääjän selättänyt nainen ulvoi ja näytti voiton merkkiä. Sohvatarkkailija taputti ja vislasi. Tilanne näytti jonkinlaiselta harjoitukselta.

Hyökkääjän selättäjä nousi lattialta, käveli kameran luo ja hymyili katsojille. Se oli Catalán Vides, vahvasti meikattuna ja pitkä tukka sekaisin taistelun jäljiltä. Hyökkääjän täytyi olla Veronika, jonka kanssa Catalán piti kanavaa. Vai istuiko Veronika sohvalla? Malle pysäytti videon ja tiiraili kuvaa. Kehonkielestä päätellen sohvalla saattoi istua mies. Jalat olivat leveässä äijähaarassa. Oli se sittenkin Veronika, Malle päätteli. Kaulassa näkyi käärmetatuointi, josta Veronikan tunnisti.

”Mutta ajatelkaapa, jos mies, siis hyökkääjä, niin, sanon *mies*, koska me kaikki tiedämme, mikä yhdistää niitä, jotka tekevät rikoksia naisia vastaan, eikö? Niillä on mulkku. Joten ajatelkaa, että *mies* käy päälle veitsi kädessä. Miten voimme silloin puolustautua? Nyt nähdään, toimivatko Annan aiemmin näyttämät muuvit tositilanteessa. Wish me luck.”

Catalán iski silmää kameralle ja siirtyi etäämmäs. Naamio-tyyppi oli ottanut veitsen esiin. Ase oli jämerä ja terä pitkä. Näytti hengenvaaralliselta esineeltä. Malle pureskeli kynttään. Naamio-tyyppi kohotti veitsen ja iski sillä useita kertoja. Catalán torjui iskut kyynärpäillä. Catalán kääntyi ja siirtyi pari metriä olohuoneen toiselle puolelle. Hyökkääjä seiso hetken aloillaan ja lähestyi hitaasti Catalánia veitsi koholla. Seurasi muutamia veitsi-hyökkäyksiä, joita säästi aggressiivinen murahtelu ja mylvintä.

Sitten tapahtumat etenivät joutuin. Ovi avautui rysähtäen ja kuului kovia ääniä. Kaksi virkapukuista poliisia astui kuvaan aseet esillä. Naamiotyyppi käännähti kannoillaan mutta ennätti astua vain muutaman askeleen. Laukaus kajahti ja mustiin pu-keutunut lakosi. Malle veti henkeä, vaikka oli osannut odottaa, mitä tapahtuisi. Ei helvetti! Kamala juttu.

Kytät työnsivät aseensa koteloon. Yksi heistä otti hoiviinsa Catalánin, joka näytti saaneen jonkinlaisen kohtauksen. Huoneessa puhui monta ihmistä yhtä aikaa ja siksi oli vaikea saada sanoista selvää.

Laukauksen ampunut poliisi tarttui tyynyyn. Punatukkainen naispoliisi, joka polvistui ammutun vierelle ja painoi tyynyn osumakohtaan. Mutta mikä ihmeen tyyny se oli? Vaaleanpunainen ja poimukas, näytti ihan... vaginalta?

Malle tarkasteli kameran näkymää ja kuuli sydämenlyön-tiensä jytinän. Ei ollut ihan tervettä menoa. Poliisi ampui ihmistä keskellä päivää Youtube-lähetyksessä. Ruotsissa. Siitä paisuisi valtava juttu. Hitti. Naispoliisi ristiinnaulittaisiin mediassa kommenttiketjuista puhumattakaan, ne suorastaan räjähtäisivät. Punaisesta tukasta päätellen poliisi ei vaikuttanut maahanmuuttajalta. Välttyisi sentään siltä, että hänet revittäisiin riekaleiksi rasistisilla sivustoilla.

Mihin lausaus oli osunut? Rintaan, siltä se vaikutti. Naispoliisi antoi ensiapua, toinen poliisi kumartui uhrin ääreen

auttamaan. Naispoliisin selkä oli jotenkin tuttu. Punainen tukka. Malle jähmettyi. Ei kai se voinut olla...

Kun poliisi kääntyi, kamera vangitsi ahdistuneet kalpeat kasvot. Malle sävähti. He eivät olleet tavanneet vuosiin, mutta ei epäilystäkään. Siinä oli Lina.

Joku vislasi kauempana toimituksessa.

”Kaikki tänne, pidetään pikakokous täällä mun työpisteellä”, Tobbe hihkui. ”Koko juttu on saatava *nyt heti* ulos meidän tv-kanavalla. Meidän pitää saada selville kaikkien striimissä näkyvien nimet. Kuuletteko! Haluan kommentteja poliisilta ja feministeiltä Catalánin lähipiiristä. Hyödyntäkää kaikkia kontaktejanne.”

Malle nousi seisomaan. Polvet tutisivat. Herrajumala. Yläasteen aikainen paras ystävä oli juuri ampunut ihmisen YouTubessa.

Lina

Sisäisten tutkintojen kuulustelija lähti huoneesta ja Lina jäi yksin. Käsi lepäsi nuuskapurkilla. Hän oli myöntynyt kupilliseen teetä, kun sitä oli tarjottu. Olisi mukavaa saada lämmintä juotavaa mutta tauko oli vieläkin mukavampi. Hän olisi mieluiten työntänyt nuuskan huuleen, mutta miltä se näyttäisi. Ei hän voinut istua siinä nuuskaamassa, kun hän oli...

Lina ei kyennyt ajattelemaan pidemmälle. Hän venytteli jäykkää niskaansa ja katsoi ulos ikkunasta. Pimeys vyöryi päälle, kun viimeiset vaimeat auringonsäteet katosivat radan toisella puolella kohoavien tornitalojen taakse. Katulamput valaisivat isoa parkkipaikkaa Flemingsbergin juna-aseman vieressä. Junat vyöryivät asemalle ja ihmiset purkautuivat ulos, kun perjantain ruuhka-aika oli käynnissä.

LINJALLA

Väärä tieto. Väärä havainto. Väärin ammuttu. Yksi vainaja.

Poliisi saa hälytyksen huoneistoon. Tilanne vaikuttaa väkivaltaiselta, mutta mikään ei ole sitä, miltä näyttää. Kohtalokas luoti on kuitenkin aito.

Häntä ei pitänyt tappaa kuvaa tapahtumasarjaa, joka alkaa yhdestä epäonnistuneesta laukauksesta ja päättyy hallitsemattomaan katuväkivaltaan.

Häntä ei pitänyt tappaa on ajan hermolla. Vihapuhe kuuluu vailla armoa.

Lisa Bjerren ja Susan Casserfeltin *Yksinäinen todistaja* tutustutti lukijat Tukholman Bagarmossenin lähiöön ja sen ihmisiin, erityisesti kahteen poliisiin, Jack Karlbergiin ja Lina Kruseen.

Tässä Linjalla-sarjan toisessa osassa Lina on pahassa pulassa eikä Jack pääse vanhasta liivijengikaveristaan eroon.

”Uskallan jo nyt arvailla, että sarjasta tulee ruotsalaisen rikoskirjallisuuden klassikko.”

- Per Johansson, *Uppsala Nya Tidning*

		
www.johnnykniga.fi	84.2	978-951-0-48010-6